

la tribuna

Nosaltres? Anem tirant

En un país sense rumb, quan uns polítics es cuiden massa de la política (i de casa seva), la hiperburocràcia fa ofici de gestió 'professional'. Poc importa que tot degeneri

ALBERT FONT MASSIP

L'actual equip de Govern just acaba de creuar l'equador de la seva legislatura i sembla que ja s'han despertat passions electorals.

Aquesta realitat és, inequívocament, símptoma d'un anhel general de *passar pàgina*. Segurs de llur futura victòria (molt més per la desertificació d'alternatives que pels èxits aconseguits), els *candidables* de l'equip al poder ja busquen clientela, usant de carícies o d'esgarrapades segons l'interlocutor. Es tracta del perillós exercici de posicionar-se en vitrina tot evitant rostir-se prematurament.

Després, un cop el campió beneït, comissions i comissionetes li refregiran un programa electoral *passé-partout* però sense model de país, i a la fi l'elector desencantat farà el seu ofici, un cop més suplint entusiasme per fatalisme, quan no augmentant l'abstencionisme.

En un mateix programa electoral, sigui quin sigui el partit polític, es proposa generalment tot i el seu contrari: polítiques socials sense pretendre augmentar l'impost, promoció del comerç *low-cost* però amb *compradors de qualitat*, és a dir, legitimar proposar nits de 40 euros en hotels de quatre o cinc estrelles, però regalar places al Cirque du Soleil.

No tenim model de país, doncs, ni en un sentit comercial (i turístic), ni en un àmbit econòmic i fiscal (és a dir, social).

Anem fent amb el que trobem sense buscar, busquem sense valorar el que trobem, sortegem a empentes i rodolons els accidents de ruta (com l'*afèr BPA*), retallem allà on sembla que es pot (com el que pela patates amb un ganivet esmolat), mal copièm lleis d'Espanya i mal apliquem recomanacions del Consell d'Europa. El resultat el tenim a la vista. L'Estat pateix més dèficits i més dificultats financeres ara que ja paguem impostos que abans.

Les prestacions socials, i en particular els reemborsaments per part de la CASS, són menors ara que l'afiliació és (inconstitucionalment?) obligatòria que abans. I veurem si la CASS suporta el pas dels anys...

La burocràcia administrativa ha esdevingut ingent. S'apliquen a Andorra normes de *soft-law* (les recomanacions d'Europa) com si fossin paraula de Déu, sense matisos, sense excepcions, sense adaptacions a la nostra idiosincràsia.

Es vol protocol·litzar tot, regla-

mentar l'irreglamentable (recordeu-vos del tragicòmic afer de l'ADN de les tifes de gos...), i anem recte cap al regne d'Ubu, en el qual l'administrat es veia obligat a pagar el funcionari perquè li faci la vida impossible.

En un país sense rumb, quan uns polítics es cuiden massa de la política (i de casa seva), la hiperburocràcia fa ofici de gestió *professional*. Poc importa que tot degeneri.

A causa del caràcter *lliberticida* de cada llei, tot defugint l'anarquia, abundo en aquella frase de Josep Pintat: "De lleis només calen les justes."

Això sí: tenim, segons diuen alguns, la millor sanitat del món, i aquest és el meu tema predilecte. No sé d'on s'ha tret tal asseveració, perquè en qualitat assistencial estem, segons l'OMS, en una envejable quarta posició (darrere de França, Itàlia i San Marino), però en eficiència cost-resultats no figurem ni entre els vint-i-cinc primers, on sí que figuren França, Itàlia, i San Marino, malgrat llurs problemes específics, que no són pocs.

Equival a dir que tenim molt bons professionals, però que la gestió del sistema és calamitosa.

Des d'Andorra ja ho sabem, no calen estadístiques. Fa molts anys que lamentem les eternes desorientacions de la futurible *reforma sanitària*, la seva *errància*, lenta i capgirant, com la d'un tango argentí de ritme quimèric. Les compulsives, aïllades i absurdes retallades de preus i

de prestacions efectuades any rere any, només han servit per agreujar la situació. I a la lectura de les darreres notícies, sembla que les suposades llums de l'expert sanitari que decideix en nom del Govern segueixen idèntica lògica de parvulari: "Si el sistema costa massa diners s'ha de retallar." En poc temps veurem com una rebaixa de les lletres clau (és a dir, del cost de cada acte sanitari) induirà un increment dels volums. Comptant només amb la inflació vegetativa, aquest increment de volums augmentarà inevitablement els dèficits, afectant, a més, la qualitat assistencial. També és obvi que l'allargament del camí d'accés de l'usuari cap a la prestació sanitària, mitjançant genials limitacions i brillants entrebancs, condueix alhora a la participació de més actors (que tots cobraran) i a un embotellament del sistema. Bons consells, doncs: barats i eficients...

Certament, s'obindrà potser un curt, limitat (i políticament rendible) estalvi immediat, però els efectes reals *ja se'ls trobaran els que vindran*... No és el lloc ni l'hora d'abundar en detalls tècnics sobre gestió sanitària, però sent aquest el camp professional del vostre servidor, les actuacions (i actituds) dels nostres governants em són especialment paradigmàtiques.

D'aquí el meu pessimisme, el mateix que m'incita, de moment, a presentar-vos aquestes ratlles.

Ja acabo. Com el lector pot dir, jo compto amb bons amics que militen o simpatitzen en l'un o altre dels partits polítics d'Andorra.

Per respecte a ells, i als electors de bona fe, m'abstindré avui d'emprar paraules altisonants en contra d'aquests moviments polítics, però m'atreviré a dir que cap partit sembla capaç de definir, clarament, el model coherent de país que tant necessitem.

No vull parlar de verticalitats o transversalitats: es tracta de proposar un conjunt homogeni de les mesures polítiques a emprar, al servei d'un objectiu identitari clar.

Arrodonir alguna asperitat, millorar algun aspecte de la nostra qualitat de vida o refregir alguna idea lluminosa, d'això els polítics en són capaços, i ja està bé.

Però quan es tracta d'afirmar quina ha de ser la trajectòria del nostre país, quina ha de ser la simple caracterització d'Andorra en el món, tots parlen sense consonants...

Es podrà atribuir a la falta de competència o a la preceptiva prudència d'abans d'uns comicis.

Possiblement les raons siguin aquestes i altres, però per desgràcia, el nostre petit país seguirà sense rumb, surant (o no), tal com ho fa un pinyol de cirera llançat al mig del mar.

Passarem pàgina, doncs. Però, per fer què?

Ah, sí: per anar tirant.